

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету здоров'я,
 психології, фізичної культури
 та спорту

Євген ПАВЛЮК

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адаптивне фізичне виховання

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність – 014 середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність – 014.11 Середня освіта (фізична культура)
Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма – Середня освіта (фізична культура)
Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП-14.
Мова навчання – українська
Статус дисципліни: обов'язкова (професійної підготовки)
Кафедра – теорії і методики фізичного виховання і спорту

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття							Курсова робота	Курсова робота	Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект				
Д	2	4	4	120	50	32			18		70			+	
З	2	4	4	120	10	6			4		110			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізична культура)»

Робоча програма складена
 Підпис(и) автора(ів)

канд. пед. наук, доц. Тетяна ЧОПИК
 Науковий ступінь, учене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту

Протокол від 19 серпня 2025 № 1.

Зав. кафедри Олександр СОЛТИК
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту Протокол № 1а від 29.08.2025

Голова вченої ради факультету

Євген ПАВЛЮК
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
(Підпис гаранта ОП, за якою закріплений
обов'язковий освітній компонент)

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	Теорії і методики фізичного виховання і спорту		Анатолій РЕБРИНА

3. Пояснювальна записка

Дисципліна «Адаптивне фізичне виховання» займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта». Вивчення здобувачами освіти дисципліни сприяє глибокому і осмисленому уявленню про здоров'я людини, її фізичні можливості, резерви організму.

Пререквізити – Гігієна фізичного виховання, спорту та основи раціонального харчування, Теорія і методика фізичного виховання, Анатомія людини, Фізіологія людини.

Постреквізити – Теорія і методика дитячого та юнацького спорту, Спортивні ігри та методика їх викладання, Сучасні аспекти викладання (освітні технології) фізичної культури у закладах загальної середньої освіти, Організація і методика спортивно-масової роботи, Комплексна курсова робота з теоретико-методичних засад фізичної культури, Ознайомчо-фахова практика за профілем майбутньої професії, Педагогічна практика у позашкільних установах, Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти.

Компетентності: ФК17. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. ФК18. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.

Програмні результати навчання: ПРН25. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, ПРН38. Розуміти закономірності і принципи формування гармонійно розвиненої особистості учня, зокрема фізичного, психічного, соціального та емоційного компонентів, підвищення функціональних можливостей організму, розвитку фізичних якостей, вдосконалення рухових умінь і навичок у різних видах фізичної активності.

Метою даного курсу є формування та поглиблення теоретичної і практичної підготовки фахівця, спрямованої на вирішення типових та складних завдань з адаптивного фізичного виховання для осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Предмет дисципліни. Зміст основних наукових теорій, концепцій, положень, які використовуються в адаптивному фізичному вихованні.

Завданням даного курсу є формування практичних навичок, спеціальних знань, та уявлень про адаптивне фізичне виховання й процес інтеграції осіб з обмеженими можливостями в соціум; створити у здобувачів уявлення про рухові можливості за умов основних нозологій.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувачі освіти мають: володіти професійною термінологією та основними поняттями «Адаптивного фізичного виховання», мати уявлення про адаптивне фізичне виховання як процес інтеграції осіб з обмеженими можливостями в соціум; створити уявлення про рухові можливості за умов основних нозологій; вміти визначати мету й завдання конкретного уроку, рекреаційного заняття, фізкультурно-оздоровчого заходу з особами з особливими потребами; визначати адекватні засоби адаптивного фізичного виховання в роботі з людьми із різними нозологіями.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Л	ПР	СР	Л	ПР	СР
Тема 1 – Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання	2		4	2	1	36

Тема 2 – Принципи, функції, засоби, методи та форми адаптивного фізичного виховання	2	2	6			
Тема 3 - Методи та форми організації адаптивного фізичного виховання	2					
Тема 4 – Основні закономірності та принципи розвитку фізичних здібностей АФВ	4	2	8			
Тема 5 - Розвиток фізичних здібностей в адаптивному фізичному вихованні	2		14	2	2	38
Тема 6.- Загальна витривалість. Спеціальна витривалість. Швидкісно-силова витривалість. Силова витривалість. Розвиток гнучкості. Загальні закономірності розвитку гнучкості.	2		2			
Тема 7 - Адаптивне фізичне виховання при глухоті	2					
Тема 7 – Адаптивне фізичне виховання при сліпоті	2	2	8			
Тема 8- Адаптивне фізичне виховання при порушеннях опорно-рухового апарату та ураженнях спинного мозку	4	2				
Тема 9 – Адаптивне фізичне виховання при дитячому церебральному паралічі	2	4	14	2	1	36
Тема 10 - Адаптивне фізичне виховання при відхиленні розумового розвитку	2	2				
Тема 11 - Контроль в адаптивному фізичному вихованні	2	2				
Тема 12 - Характеристика змісту занять з адаптивного фізичного виховання	2		8			
Тема 13 - Відмінні риси методики навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей і здібностей учнів	2	2	6			
<i>Разом за семестр</i>	32	18	70	6	4	110

5 Програма навчальної дисципліни

№	Перелік тем лекцій, їх анотацій	Кількість годин
1	Тема 1. Основні поняття адаптивного фізичного виховання. Історія адаптивного фізичного виховання. Характеристика адаптивного фізичного виховання в Україні [1,с.5-12], [2, с. 5-10].	2
2	Тема 2. Основні принципи адаптивного фізичного виховання. Функції адаптивного фізичного виховання. Засоби адаптивного фізичного виховання. Методи адаптивного фізичного виховання.[2, с. 4-15], [4, с. 2-16].	2
3	Тема 3. Методи формування знань. Методи навчання руховим діям. Методи розвитку фізичних якостей і здібностей. Методи виховання особистості. Форми організації адаптивної фізичної культури. [3, с. 11-16], [1, с. 13-18].	2
4	Тема 4 Рух - провідний чинник розвитку фізичних здібностей. Залежність розвитку фізичних здібностей від рухових режимів.	4

	Етапність розвитку фізичних здібностей. Принципи розвитку фізичних здібностей адаптивного фізичного виховання [4, с. 3-15], [2, с. 15-21].	
5	<i>Тема 5.</i> Розвиток силових здібностей. Розвиток швидкісних здібностей [3, с. 35-42], [6, с. 48-53].	2
6	<i>Тема 6.</i> Загальна витривалість. Спеціальна витривалість. Швидкісно-силова витривалість. Силова витривалість. Розвиток гнучкості. Загальні закономірності розвитку гнучкості. [4, с. 46-58], [7, с. 26-48].	2
7	<i>Тема 7.</i> Основні поняття, мета і завдання АВФ при глухоті. Тестування при глухоті. Особливості методики адаптивного фізичного виховання глухих. 5, с. 16-24], [8, с. 32-46].	2
8	<i>Тема 8.</i> Основні поняття, мета завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при сліпоті. Методи навчання спортивної техніки при сліпоті.[9, с. 45-58], [7, с. 38-46].	2
9	<i>Тема 9.</i> Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації. Мета, завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при порушеннях опорно-рухового апарату. Обсяг рухових можливостей при ураженнях спинного мозку. Завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Методичні вказівки адаптивного фізичного виховання при ураженні спинного мозку 8, с. 34-56], [10, с. 34-67].	4
10	<i>Тема 10.</i> Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при ДЦП. Особливості методики при ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при важких формах ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня [9, с. 47-77], [11, с. 61-76].	2
11	<i>Тема 11.</i> Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку. Завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку. Адаптивне фізичне виховання у Будинку дитини.[9, с. 45-58], [7, с. 38-46].	2
12	<i>Тема 12.</i> Медико-педагогічний контроль в адаптивному фізичному вихованні. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні. Профілактика травматизму в адаптивному фізичному вихованні .[9, с. 45-58], [7, с. 38-46].	2
13	<i>Тема 13.</i> Спрямованість змісту занять (уроків) адаптивного фізичного виховання. Характеристика змісту занять (уроків) адаптивного фізичного виховання.[9, с. 45-58], [7, с. 38-46].	2
14	<i>Тема 14.</i> Відмінні риси методики навчання руховим діям. Відмінні риси методики розвитку фізичних якостей і здібностей. Міжпредметна команда фахівців для роботи з дітьми, що мають відхилення в розвитку. [9, с. 45-58], [7, с. 38-46].	2
Разом за семестр		32

5.1 Зміст лекційного курсу

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Вступ. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання. Основні принципи адаптивного фізичного виховання. Функції адаптивного фізичного виховання. Засоби адаптивного фізичного виховання. Методи адаптивного фізичного виховання Літ.: [2, с. 4-15], [4, с. 2-16].	2

2	Адаптивне фізичне виховання при різних видах нозологій. Основні поняття, мета і завдання АВФ при глухоті. Основні поняття, мета завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при сліпоті. Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при ДЦП. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку. Літ.: [1] с. 52-63; [2] с. 42-55; [3] с. 24-26; [4] с. 68-70	2
3	Медико-педагогічний контроль в адаптивному фізичному вихованні. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні. Профілактика травматизму в адаптивному фізичному вихованні .[9, с. 45-58], [7, с. 38-46]. Літ.: [1] с. 65-80; [2] с. 58-63; [6] с. 26-44	2
Разом :		6

5.2 Зміст практичних занять

Номер теми	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Перевірка остаточних знань. Що таке інвалідність, та її причини. На що спрямована адаптивна рухова реабілітація. Дефектологія, та її спеціальні напрями. Розведіть поняття «адаптивна фізична культура», «адаптивна фізична рекреація», «спорт інвалідів, або адаптивний спорт». Де і коли відбулися перші Олімпійські ігри глухих. Система корекційної педагогіки та її етапи. Корекційно-навчальні установи за нозологічними принципами.	2
2	Перевірка остаточних знань теми. Принцип свідомості й активності. Принцип індивідуалізації. Принцип доступності. Принцип послідовності. Принцип диференційно-інтегральних оптимумів. Принцип систематичності. Принцип чергування, або розсіяного м'язового навантаження. Принцип міцності. Педагогічні функції. Соціальні функції. Засоби адаптивного фізичного виховання. Методи адаптивного фізичного виховання.	2
3	Перевірка остаточних знань. Форми адаптивного фізичного виховання. Методи формування знань. Методи навчання руховим діям. Методи розвитку фізичних якостей і здібностей. Методи виховання особистості. Методи організації взаємодії педагога і учня. Форми організації адаптивного фізичного виховання.	2
4	Перевірка остаточних знань. Форми організації адаптивного фізичного виховання. Рух – ведучий фактор розвитку фізичних здібностей. Залежність розвитку фізичних здібностей від рухових режимів. Етапи розвитку фізичних здібностей. ПК 1.	2
5	Перевірка остаточних знань. Залежність розвитку фізичних здібностей від рухових режимів. Етапи розвитку фізичних здібностей. Основні поняття адаптивного фізичного виховання при сліпоті. Методи навчання спортивної техніки при сліпоті.	4
6	Перевірка остаточних знань. АФВ при станах після ампутації.	2
7	Перевірка остаточних знань. Загальна характеристика АФВ при ДЦП. Особливості методики при ДЦП.	2
8	Перевірка остаточних знань. Характеристика змісту занять (уроків) по адаптивному фізичному вихованню. Заняття з дітьми	2

	першого року життя. Заняття по адаптивному фізичному вихованню дошкільнят та школярів. Заняття по адаптивному фізичному вихованню у ЗВО. Відмінні риси методики навчання руховим діям. Відмінні риси методики розвитку фізичних якостей і здібностей. ПК 2.	
Разом за семестр		18

Перелік практичних робіт для студентів заочної форми здобуття освіти

№ п/п	Тема практичних занять	Кількість годин
Перший семестр		
1	Форми адаптивного фізичного виховання. Методи формування знань. Методи навчання руховим діям. Методи розвитку фізичних якостей і здібностей. Методи виховання особистості. Методи організації взаємодії педагога і учня. Форми організації адаптивного фізичного виховання. [6] с. 3-18	1
2	Адаптивне фізичне виховання при різних видах нозологій. Основні поняття, мета і завдання АВФ при глухоті. Основні поняття, мета завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при сліпоті. Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при ДЦП. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку. Літ.: [1] с. 52-63; [2] с. 42-55; [3] с. 24-26; [4] с. 68-70 [6] с. 19-25	2
3	Перевірка остаточних знань. Характеристика змісту занять (уроків) по адаптивному фізичному вихованню. Заняття з дітьми першого року життя. Заняття по адаптивному фізичному вихованню дошкільнят та школярів. Заняття по адаптивному фізичному вихованню у ЗВО. Відмінні риси методики навчання руховим діям. Відмінні риси методики розвитку фізичних якостей і здібностей. ПК 2.	1
Разом:		4

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

№ теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях. Становлення і розвиток адаптивного фізичного виховання.	4

2.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичної роботи. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекції. Психологічна діяльність у адаптивному фізичному вихованні. Підготовка до поточного контролю ПК1.	6
3.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичної роботи. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекції. Мотиви у адаптивному фізичному вихованні.	8
4.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичної роботи. Адаптивне фізичне виховання – процес розвитку психічних і фізичних можливостей людини.	14
5.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичної роботи. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекції. «Усвідомлення себе і свого місця у світі».	2
6.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичної роботи. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекції. «Етико-психологічні принципи роботи в адаптивному фізичному вихованні».	8
7.	Опрацювання лекційного матеріалу. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекції. «Здоровий спосіб життя». Підготовка до поточного контролю ПК2.	14
8.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичної роботи. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекції. «Сила звички».	8
9.	Опрацювання лекційного матеріалу. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях. «Стрес, та його вплив на здоров'я людини».	6
<i>Разом за семестр</i>		70

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням кейсів, розв'язування задач, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-

комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати реферат або тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду

роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див.таблицю Співвідношенн), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття								Тестовий контроль:		ІДЗ*	Залік	
1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	T*1-5	T6-15			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	За рейтингом	60-100**
24-40								18-30		18-30	0	

Примітка: * ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

** За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка

встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
Практичне заняття			Контрольна робота		Тестовий контроль		Залік	
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи	T1-5	T6-15		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
3-5	3-5	3-5	12-20	3-5	3-5	3-5	За рейтингом	60-100
12-20			6-10		6-10		0	

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання практичних робіт. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали * (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	6	8	10
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	<i>Відмінно/Excellent</i> – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		<i>Добре/Good</i> – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		<i>Задовільно/Satisfactory</i> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FХ	40-59	Незараховано	<i>Незадовільно/Fail</i> – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка

«відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

12. Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Адаптивне фізичне виховання» в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

13. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

1. Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

2. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Адаптивне фізичне виховання : навчально-методичний посібник / Н.О.Борецька. – Миколаїв, МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2019. - 216 с.
2. Епіфанов В. А. Медичне забезпечення спорту у інвалідів// курортологія, фізіотерапія і лікувальна фізкультура. —2012. — № 6. — С. 47–48.
3. Комплексна профілактика захворювань та реабілітація хворих и інвалідів: Навч. посібник / В. А. Лісовский, С. П. Евсеев, В.Ю. Голофеевский, А. Н. Мирошниченко. — К.:, 2017.
4. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 210 с.
5. Теорія і методика адаптивної фізичної культури : навч.-метод. посібник для студентів / Н. А. Деделюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 68 с.
6. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання / Марія Миколаївна Трояновська; Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. – 104 с.
7. <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6520>

15. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. URL <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8985>
2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php
3. Репозитарій ХНУ. URL: <https://library.khmnu.edu.ua/#> .